

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](#)

justitiae, plantatio Domini, ut glorificeatur, Isa. 61. v. 3. producunt quoque varios fructus Spiritus quales sunt: charitas, gaudium, pax, patientia, benignitas, bonitas, longanimitas, fides, mansuetudo, continentia, castitas, Gal. 5. v. 22.

Quemadmodum vero bonum semen fructum non fert, nisi prius emoriatur in terrâ, in quâ sepelitur: sic & vetus homo, in nobis emoriatur necesse est, qui corruptitur secundum desideria erroris: Deinde renascitur novus homo, qui secundum Deum creatus est, in justitâ & sanctitate, Eph. 4. v. 22.

Quia verò in mundo hoc imperfecto perfectionem non assequi valet, sed in fine vite leminatur in corruptione: tamen surget in incorruptione, 1. Cor. 15. v. 42. & tunc virebit ut palma, & sicut Cedrus Libani crescat, Psal. 92. v. 13.

III. Ex divinâ longanimitate. Ubi enim famuli zizania animadvertisunt, Dominum suum accedunt, dicentes: Domine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo? Unde igitur habet zizania? Et ait illis: Inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt illi: Visigitur, imus & colligimus ea. Et ait: Non, ne forte colligentes zizania, eradicetis simul cum eis & triticum.

Hic Christum zizania non eradicari, sed crescere velle audimus, usque ad messem, h. e. usque ad diem ultimum, tunc demum triticum à zizaniis congregandum & in horseum vitæ æternæ preferendum curabit, ubi zizania in inferno igne inextinguibili comburentur.

Interea videant impii, ut bonitate &

longanimitate Dei ad penitentiam adducantur, Rom. 2. v. 4. ex hac ipsâ enim causa oriri facit Solem suum super bonos & malos: & pluit super justos & injustos, Matt. 5. v. 45. ut omnes ad penitentiam revertantur, 2. Petr. 3. v. 9.

Tali patientia invitavit Deus primum mundum, Genes. 6. v. 3. nec non Ninivitas ad penitentiam, Jon. 3. v. 4. quâ longanimitate nos hodie quoque expectat, est enim clemens, & misericors, patiens, & multæ miserationis, Jon. 4. v. 2.

Hæc consolatio tua esto, mi Christiane! si forsan ex innata infirmitate in aliquo delicto præoccupatus es, Gal. 6. v. 1. non propterea statim projiceris, quia Dominus sustentat manum tuam, Psalm. 37. v. 24.

De Tertio.

R Estat Cautela, quæ tribus absolvitur Regulis, quarum

1. Hostem observa. Quod fiat sedulâ vigilantiâ. Cum enim dormirent homines, venit hostes ejus, & leminavit zizania inter triticum. Sicut igitur somnolentia causa est sparsorum zizaniorum inter triticum: ita spirituali vigilantiâ inimico aditus interclusi potest: unde Petrus, vigilate, 1. Petr. 5. v. 8.

D Eus tanquam supremus vigiliatum præses, qui neque dormit, neque dormitat, Psal. 121. v. 4. alios vigiles, alios circutores constituit, idè quilibet sedulò excubias agat, ut in quâ vocatione vocatus est, in eâ permaneat, 1. Cor. 7. v. 20.

Vigilias agunt Verbi Ministri, qui quando hostem, zizaniis falsæ doctrinæ, hypo-

criseos & scandali adventare , animadver-
tunt, quasi tuba vocem exaltare, & populo
transgressionem & peccata eorum annun-
ciare tenentur, Esa. 58.v.1. quodsi peccato-
rem serio resipiscentem offendunt, velut
amicum dimittant. Sin tales qui corda
sua instar Pharaonis obdurant, renuentes
accipere disciplinam , Jer. 5. v.3. peccata
eorum tantisper ligent oportet, dum resi-
piscent à Diaboli laqueis, à quo captivi
tenentur, ad ipsius voluntatem, 2.Tim.2.
v. 26.

Vigilias quoque agunt Christiani Ma-
gistratus, qui & ipsi hosti zizania sua spar-
suro in tempore resistere tenentur, ut ima-
lum sine personarum respectu eradicetur,
non enim sine causa gladium portant,
Rom. 13. v. 4.

In communī quoque vita quilibet ex-
cubias suas agit, ideoque Diabolo zizania
sua disseminaturo in tempore obvier, e-
cumque repellat,juxta illud: Resistite Dia-
bolo, & fugiet à vobis, Jac. 4.v.7.

Ita Dilecti ! hostem observare tenemur,
ne ager Dei zizaniis perdatur. Qui vero
dormit & hostem negligit, ei Dominus
miscerit Spiritum soperis, Esa. 29. v. 10.
ut dormiat somnum sempiternum, & non
confurgat, Jer. 51.v.39.

II. Importunitatem vita. Christus vult
zizania crescere usque ad messem, ne simul
cum eis triticum eradicetur. Hoc ipso
Dominus importuno Discipulorum zelo
occursurus est, qui ex rigore agere vole-
bant, si paululum zizaniorum animadver-
tebant, sicut Jacobus & Johannes ignem
de cælo descendi petebant ad perpendam
civitatem Samaritanorum, quia Christo
hospitium denegaverant, Luc. 9. v. 54.

Quo intempestivo zelo & Petrum abre-
ptum, ideoque à Christo objurgatum, le-
gimus, Luc. 22. v. 51. Matth. 26. v. 52. Non
igitur hic Christus igne, ferro & vi corpo-
rali zizania extirpari vult , ne & triticum
fidelium simul eradicetur.

Interea nec Magistratui facinorosos ul-
timo supplicio afficeret probitum est, si-
quidem gladium non sine causa portat,
Rom. 13. v. 4. i. Petr. 2. v. 14.

Nec verbi p̄aeconibus officium elench-
ticum interdicitur, qui jubentur vocem
exaltare ut tuba, Esa. 58.v.1.

Neque etiam parentibus prohibitur,
quod minus liberos castigent, contrarium
jubetur, Prov. 22. v. 15.

Sed h̄ic potissimum Christus loquitur
de zizaniis falsæ doctrinæ, quod vi corpo-
rali eradicati non debeat, - quia alias triti-
cum simul eradicaretur.

Si ingrati Samaritani, ad petitum disci-
pulorum Christi igne ecclitus delapso ab-
sumti fuissent : Samaria deinde verbum
Dei recipere non potuisset, Act. 8. v. 14.

Tum & ad bonum finem Deus zizania
tolerat, quod Paulus indicat, ajens: Opor-
tet hæreles inter eas esse , ut qui probati
sunt, manifesti fiant in vobis, 1. Corinth.
11. v. 19.

III. Messem expecta. Hic meminit Christus messis, quod dicturus sit messoribus,
ut colligerent primum zizania , & alliga-
rente ea in fasciculos, ad comburendum: tri-
ticum autem cōgregent in horreum suum.

In hoc mundo zizania non raro tritico
vim vegetatiyam p̄æcipiunt , & fœcun-
ditatem ejus impeditunt. Hoc est, impii
& heterodoxi plerumque felices sunt,
& incrementa capiunt, ut David testatur,

Dominica VI. post Epiphaniam.

100

Psal. 144. v. 12. seqq. Verum pii flagellantur totâ die, & castigatio eorum in matutinis Psal. 73. v. 14. quin & impii premunt pios, ne crescant, dicentes: Venite, & disperdamus eos, ne sint gens. Psal. 83. v. 5. hinc dolore afficiuntur pii, ut dicant: Heu mihi, eò quod peregrinus sum cum Melech, Psal. 120. v. 1. 6. Confer Psal. 55. vers. 7. quod conspicimus ex exemplo Eliæ, 1. Reg. 19. v. 4. & Pauli, Philip. 1. vers. 23.

Verum confidite Dilecti! messis filiorum Dei brevi orietur: tûm zizania, h.e. impii Tyranni & persecutores in fasciculum alligati, igne infernali comburentur: ex adverso verò justi, tanquam nobile triticum in fasciculo viventium collecti, 1. Sam. 25. v. 29. in horreum aeternæ gloriae & latitiae assumentur: tunc illi, qui hic seminarunt in lacrymis, cum exultatione metent, Psal. 126. v. 5.
Id quod nobis JESUS largiatur, Amen.

DOMINICA VI. POST EPIPHANIAM.

Evangelium Matth. 17 v. 1. -- 8.

EXORDIUM.

Cum Moses pasceret oves Jethro socii sui, Sacerdotis Madian: & minasset gregem ad interiora deserti, venit ad montem Dei Horeb, apparuitque ei Angelus Domini, in flammati ignis de medio rubi, & videbat, quod rubus arderet, & non combureretur, Exod. 3. v. 1. seqq.

Hic rubus procul dubio, præter incarnationem Servatoris nostri, ubi mirabilis utriusque naturæ personalis unio facta est, simul præfiguravit præcellentem transfigurationem Christi in monte Thabor.

Rubus ardens est *Theta. Ispw. G.* Rubus suo modo humanam naturam, ignis verò divinam repræsentat, Deus enim ignis

consumens est, Deut. 4. v. 24. Unio ignis cum rubo est combinatio divinæ & humanae naturæ. Ignis per totum rubum se diffundens, significat, totam plenitudinem Divinitatis in Christo inhabitare corporaliter, Col. 2. v. 9. Et veluti ignis rubum non consumit, sed clarificavit: Ita nec Divinitas Christi inhabitans humanitatem lœvit, multò minus planè destruxit, sed potius radiis divinæ Majestatis suæ illustravit, ut visa gloria ejus, gloria quasi unigeniti à Patre, plenus gratiæ & veritatis, Joh. 1. v. 14.

Maximè verò gloriam suam, in transfiguratione, præsentibus quibusdam discipulis demonstravit, quò in fide eosdem confirmaret, ne scandalū ex profundissimā ejus: